

Wat een kansen!

Twee weken geleden was ik in Edinburgh. De grootvaders van de economie staan in hun geboorteplaats niet meer in ere. Het standbeeld van David Hume bleek gesierd met een clownsneus en een feestmuts; het standbeeld van Adam Smith zat onder lagen meeuwenstront. Ik wilde nog langs hun graven om te kijken of David en Adam zich al hadden omgedraaid, maar die waren door instortingsgevaar niet meer bereikbaar. Weinig respect dus voor de economie aan de overkant van de Noordzee. In het Verenigd Koninkrijk willen ze ervan af. Ze willen af van vrijhandel, af van economische integratie en vooral af van het continent.

Ik zou denken: laat de Britten hun gang gaan. We leven in een vrije wereld. Maar nee, overal hoor ik dat die Brexit rampzalige consequenties heeft en voorkomen moet worden.

Waarom toch al die angst voor een Brexit? Als econoom, Europeaan en Nederlander hoop ik van ganser harte dat de Britten zo dom zullen zijn om voor een alleingang te kiezen. Het vertrek van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie heeft namelijk veel meer plussen dan minnen: voor de economie als wetenschap, voor de Europese eenwording en voor de Nederlandse concurrentiepositie en ons vestigingsklimaat.

De economische wetenschap zal als winnaar uit de Brexit komen. De leerstukken van vrijhandel en economische integratie staan aan de basis van de voorspellingen die omvangrijke aanpassingskosten en welvaartsverliezen als gevolg van de Brexit voorzien. Het is mijn vaste overtuiging dat die kosten zichtbaar op zullen treden. Werkloosheid, faillissement, productie-uitval, kapitaalvlucht: prima nieuws voor ons economen. Zie je wel, dat hadden we voorspeld! Het geschonden blazen van een wetenschap die de Grote Recessie niet voorzag, krijgt zo een behoorlijke oppoetsbeurt. Ik maak me sterk dat het niet alleen de economische wetenschap weer op een voetstuk zal zetten, maar ook de economische politiek, zowel de handelspolitiek als de macro-economische politiek. Beleidsmakers en politici zullen zich de kosten van protectionisme en de voordelen van internationale samenwerking weer realiseren.

PETER VAN BERGEIJK
Hoogleraar aan de
Erasmus Universiteit Rotterdam

Wie weet: misschien kan de Doha-ronde dan ook nog worden afgerond. Ze zullen het nut in zien van economische analyses. Wie weet: misschien worden de partijprogramma's straks toch nog doorgerekend.

Ook de Europese eenwording is een duidelijke winnaar. De besluitvorming wordt eenvoudiger want we zijn een dwarsligger kwijt die zich overal mee wil bemoeien (zelfs met de EMU), maar nooit wil meedoen en meebetalen. De kosten van de Brexit maken iedereen duidelijk dat afsplitsing geen optie is (oftewel dat er enorme voordelen geplukt worden door de Europese Samenwerking). Dat speelt tussen toppolitici, maar ook onder de

bevolking. Zo verstevigt het draagvlak voor Europa. Natuurlijk komt er ook een crisis op het continent – dat is best wel vervelend – maar je hebt nu eenmaal een goeie crisis nodig om 'historische en onomkeerbare' stappen te kunnen zetten. De consequenties van de Brexit zullen aantonen dat een verdere verdieping van de Europese Unie noodzakelijk is en bieden de legitimiteit om vergaande institutionele stappen te kunnen zetten.

Ook als Nederlander steek ik straks de vlag uit. Brexit bewerkstelligt een aardverschuiving in ons politieke landschap. Het wordt voor iedereen namelijk duidelijk hoeveel dat vermaledijde Europa ertoe doet en dat is goed voor de partijen die verstandig beleid voorstonden en voorstaan, en slecht voor de dommeriken. Verstandig beleid is altijd beter geweest voor de portemonnee dan dom beleid, maar dat is niet de enige reden om te vlaggen. Nederland kan namelijk enorm profiteren van het feit dat de Britten hun eigen vestigingsklimaat en concurrentiepositie de das om doen. In de meest optimistische scenario's vinden er omvangrijke desinvesteringen plaats en kalft de Londense City af. Ook onze handelsnatie profiteert. Het einde van de Britse deelname aan de Interne Markt komt voor de Britten neer op handelsvernietiging en handelsverschuivingen binnen de Europese Unie leveren relevante compensatie op. Steeds houdt de Britse dood de belofte in van Nederlands brood.

Mijn somberste scenario is dat de Brexit net niet door gaat.